

De dakloze is geen zwerver

Vroeger waren daklozen vaak zwervers. Zonderlingen die min of meer kozen voor een leven naast de samenleving. Ze hadden niets nodig, enkel hun vrijheid. Maar tijden zijn veranderd.

De moderne dak- of thuisloze ziet er anders uit. Het is je beste vriendin die na haar scheiding financieel het hoofd niet meer boven water kon houden, of je buurman wiens mooie baan is wegbezuinigd waardoor hij zijn huis moest verkopen en met een grote restschuld is blijven zitten. De dakloze draagt tegenwoordig een pak en praat bekakt. U kent hem wel. Dagelijks is hij op TV te zien in het reclamespotje van

Telfort. Ex-miljonair Hans die zijn luxe leven heeft moeten inleveren voor een geldbewust leven. 'De kwaliteit die we gewend zijn, maar dan heel voordelig'.

Hans bleef door de voordelige abonnementen van Telfort van de straat. Voor vele anderen is meer nodig. Tijdelijk onderdak of begeleiding bij het zoeken naar een huurwoning. Of hulp bij het vinden van nieuwe sociale netwerken die als vangnet kunnen dienen. En bijna altijd begeleiding bij hun financiële huishouden, omdat het bij de moderne dakloze vaak om geld gaat.

Gelukkig is er naast Telfort een organisatie als HVO Querido die opvang regelt voor daklozen en begeleiding biedt naar een nieuw

'Werken aan een gezond (financieel) huishouden verbindt ons.'

bestaan. Hierin werkt HVO Querido samen met Stichting CAV. Dit omdat een gezond financieel huishouden nodig is voor een echt huishouden. In deze nieuwsbrief laten we zien hoe we – zonder hulp van Telfort – ervoor zorgen dat daklozen geen zwervers worden.

Erwin Bel, directeur-bestuurder Stichting CAV

'We willen daklozen de regie teruggeven'

Afgelopen jaar is het aantal daklozen opnieuw toegenomen in Nederland. Gelukkig zijn er instanties als HVO Querido die daklozen opvangen en begeleiden. Een van hun opvanghuizen, het Martien Schaaperhuis, heeft als doel om cliënten na drie jaar te laten doorstromen naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan. Samen met CAV-bewindvoerder Eric Bezuijen helpt begeleider Marjet Blom hen de regie over hun leven terug te krijgen.

Marjet: 'Het Martien Schaaperhuis is een doorstroomvoorziening voor mensen die geen eigen huis (meer) hebben en kampen met psychiatrische problemen. We streven ernaar om

'De dakloze is niet meer alleen degene die in een doos onder een brug woont.'

cliënten binnen drie jaar te laten doorstromen naar een zo zelfstandig mogelijk bestaan. HVO is een ontwikkelingsgerichte organisatie die werkt vanuit de kracht van cliënten. Cliënt Annet Kollof kan bijvoorbeeld heel goed koken en daarom zijn we voor haar op zoek gegaan naar dagbesteding in een restaurant. Nu zie ik Annet echt groeien; ze is weer van betekenis voor de maatschappij.'

Waarom is de daklozenproblematiek in Nederland zo onzichtbaar?

Marjet: 'De dakloze is niet meer alleen degene die in een doos onder een brug woont.' Eric: 'Door de crisis is een nieuwe groep ontstaan: mensen die plotseling hun werk kwijt raken, geen inkomen meer hebben en door omstandigheden ineens op straat staan.' Marjet: 'HVO werkt met preventieteamen die op zoek gaan naar zorgmijders om deze problemen tijdig te signaleren. Veel zorgmijders die een uitkering krijgen, hebben geen behoefte aan hulp. Wij hebben ook bewoners die bang zijn om weer op zichzelf te gaan wonen. Een opvanghuis biedt geborgenheid. Vaak ontstaan er bij zelfstandig wonen opnieuw problemen.'

Hebben alle daklozen financiële problemen?

Marjet: 'Ja, bijna alle cliënten die bij ons binnenkomen hebben schulden. Daarom stellen we budgetbeheer verplicht. Omdat Annet haar financiën niet zelf kon beheren, is ze destijds onder bewind gesteld.' Eric: 'Ik deed al budgetbeheer van een andere cliënt

van HVO en heb nu met Marjet contact over wat er financieel en administratief allemaal nodig is om Annet in aanmerking te laten komen voor een uitstroomwoning. Annet belt en mailt me regelmatig om zaken zelf te regelen.' Marjet: 'Annet weet inderdaad vrij zelfstandig haar eigen zaken te coördineren. Maar er zijn ook cliënten die veel meer hulp nodig hebben bij het op orde brengen van hun financiën. Dan is het raadzaam om een persoonlijk begeleider het contact met CAV te laten verzorgen.'

Hoe gaan bewoners met hun geld om?

Eric: 'Ik had een cliënt wiens kast uitpilde met kleding en die toch beweerde dat ze kleedgeld nodig had. Dan is de tussenkomst van een begeleider die weet hoe de zaken ervoor staan heel prettig.' Marjet: 'Geld is sowieso geen tastbaar begrip voor onze cliënten. Sommigen krijgen 200 euro kleedgeld en kopen een merktrui van 200 euro, terwijl ze verderop voor dat geld vier truien kunnen kopen. Doordat cliënten niet goed met hun geld omgaan en rekeningen niet betalen, stapelen schulden zich op. Eric: 'Veel mensen denken alles wel weer zelf te kunnen zodra ze in een schuldhulptraject zitten, maar zo werkt het niet. Ze zitten niet voor niets drie jaar in zo'n traject. Ik adviseer cliënten eerst af te wachten of ze na die drie jaar een schone lei krijgen en dan pas te kijken naar vervolgstappen. We willen niet dat ze opnieuw in de problemen komen.'

'Dankzij mijn bewindvoerder heb ik geen hoofdpijn meer'

'Geld is geen tastbaar begrip voor onze cliënten.'

Wat is de meerwaarde van jullie samenwerking?

Marjet: 'Ik ben blij dat Annet een bewindvoerder heeft die het overzicht over haar financiën en schulden houdt. Zij zit in een minnelijk traject, waarbij het de vraag was of alle schuldeisers akkoord gingen met het plan om Annet binnen drie jaar haar schulden te laten afbetalen. Gelukkig was dit het geval. Mocht budgetbeheer nodig zijn, dan kijken we in overleg met alle partijen welk beheer het beste past.' Eric: 'In dit samenspel hebben we elkaar nodig, want daklozen met financiële problemen hebben hele andere dingen aan hun hoofd. Samen zorgen wij ervoor dat zij de ruimte krijgen om aan zichzelf te werken en daarmee de regie over hun leven terug te krijgen.'

'Ik heb eindelijk weer ruimte in m'n hoofd om aan de toekomst te denken.'

Toen Annet Kollof vanwege een forse huurachterstand en een alcoholprobleem van de ene op de andere dag op straat stond, was ze helemaal onthand. Uiteindelijk trok ze aan de bel bij haar huisarts die haar doorverwees naar de GGD. Via hen kwam ze terecht in een opvanghuis van HVO Querido in Osdorp. Nu, zes jaar later, is een 'eigen woning' heel dichtbij.

'Ik was verslaafd aan alcohol en veroorzaakte veel overlast', vertelt Annet. 'Vanuit Osdorp ben ik daarom naar de Jellinek gegaan waar ik goed ben geholpen. Na anderhalf jaar zonder drank kwam ik in aanmerking voor een eenpersoonsappartement met begeleiding van HVO. Die kans heb ik gepakt, maar de woonomgeving was niet middelenrijk, waardoor ik toch weer voor de bijl ging.'

Weg naar zelfstandigheid

'Tijdens mijn terugval heb ik opnieuw hulp gezocht. Ik onderging met succes een detox-behandeling en heb mezelf herpakt. M'n behoefte aan zelfstandigheid nam toe. Toen ik hoorde over het Martien Schaaperhuis, een doorstroomhuis op IJburg, ben ik meteen gaan kijken. Na een intake werd ik aangenomen en al vrij snel kon ik een UMO-traject in. Dat wil zeggen uitstroom uit de maatschappelijke opvang naar zelfstandig wonen.'

'Alles wordt op tijd betaald'

'Ook financieel gaat het de goede kant op. Vooral sinds ik samen met CAV aan mijn financiën werk. Voorheen had ik echt hoofdpijn van alle post en regelingen waarmee ik moest omgaan. Ik ben zo blij dat ik nu een bewindvoerder heb. Alles wordt op tijd betaald en mijn situatie is stabiel, waardoor ik mijn dagen zinvol kan besteden. Ik werk onder andere bij restaurant Freud en kringloopwinkel Stek.'

Werken aan de toekomst

'Ik heb eindelijk weer ruimte in m'n hoofd om aan de toekomst te denken. Huisje boompje beestje, dat is mijn grootste wens. Ik kan ieder moment een 'eigen' woning krijgen. Mijn schulden gaan mee, maar ik blijf onder bewind staan en hoop binnen drie jaar schuldenvrij te zijn. Voorwaarde is dat ik geen nieuwe schulden maak, maar dat is bijna onmogelijk als je onder bewind staat. Dan zou ik mezelf in de vingers snijden.'

Stichting CAV
Maria Montessorilaan 23
2719 DB Zoetermeer
T 088 8 228 228
F 088 8 228 200

Postbus 7276
2701 AG Zoetermeer

info@stichting-cav.nl
www.stichting-cav.nl

Colofon

CAV ontzorgt is een uitgave van Stichting CAV.
Tekst, eindredactie: Erwin Bel, Redactie bureau Chapeau
Fotografie: Redactie bureau Chapeau
Vormgeving: Haagsblauw